

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин

ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

AKADEMIA POLONIJNA w CZĘSTOCHOWIE

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН:
ЕКОНОМІЧНІ ТА ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ»**

21 травня 2019 року

Ужгород
2019

За загальною редакцією:

Палінчак М. М., доктор політичних наук, професор, декан факультету міжнародних економічних відносин УжНУ.

Приходько В. П., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин УжНУ.

Andrzej Krynski, доктор габілітований, професор, ректор Полонійського університету (Республіка Польща).

Martin Grešš, PhD., doc. Ing.

Katarína Brocková, doc. Ing. JUDr. , PhD., LL.M.

Рецензенти:

Мікловда В. П., доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України.

Ярема В. І., доктор економічних наук, професор.

Перспективи розвитку міжнародних відносин: економічні та політичні аспекти: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 21 травня 2019 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, А. Krynski. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2019. – 144 с.

ISBN 978-966-916-839-9

У збірнику викладено матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи розвитку міжнародних відносин: економічні та політичні аспекти» (21 травня 2019 року, м. Ужгород), у яких розглядаються проблеми економічної теорії та історії економічної думки, світового господарства і міжнародних економічних відносин, економіки та управління національним господарством, економіки та управління підприємством та інші питання.

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ

Вовчанська О. М., Іванова Л. О. 7

ВПЛИВ ПРОЦЕСУ ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ
НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Квятко Т. М. 10

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА СУЧАСНІ МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ

Козуб В. О., Чернишова Л. О. 13

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ЗМІНИ СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ
ПІД ВПЛИВОМ ІННОВАЦІЙНИХ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Колінець Л. Б...... 16

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ
ЕКОНОМІЧНОГО НАЦІОНАЛІЗМУ КИТАЄМ
В УМОВАХ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Панченко В. Г...... 19

ІНТЕРНЕТ-БРЕНДИНГ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Разінькова М. Ю...... 22

РЕГІОНАЛЬНА СТРУКТУРА ІНОЗЕМНИХ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Ратушна Ю. С...... 25

ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ З МВФ З ПОЗИЦІЙ НЕОЗАЛЕЖНОСТІ

Резнікова Н. В...... 27

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ:
АКТУАЛЬНЫЕ ТРЕНДЫ

Шедяков В. Е...... 30

НАПРЯМ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

Алілуйко М. С., Сопіга В. Б...... 33

НАПРЯМИ НАРОЩУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Волік М. А. 36

ПЕРСПЕКТИВИ ПРОЕКТІВ ДЕРЖАВНО ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА
ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ РАМКОВИХ СТАНДАРТІВ БЕЗПЕКИ
ТА ПОЛЕГШЕННЯ ВСЕСВІТНЬОЇ ТОРГІВЛІ ВМО

Ємець А. В...... 38

Роль ТНК у розвитку світової економічної системи неухильно зростає і перетворює їх в основний важіль суспільного розвитку. Останнє обумовлюється тим, що саме ТНК спеціалізуються на створенні та впровадженні близько 80% новітніх технологій, які сьогодні є запорукою стрімкого та ефективного розвитку економіки. Саме ТНК визначають динаміку та структуру світового господарства, рівень конкуренції, контролюють рух світового капіталу, виступають основними інвесторами для країн економіки яких розвиваються (у результаті чого мають широкий вплив на різні сфери господарювання цих країн), стимулюють процес міжнародної трудової міграції. Як свідчить практика, сьогодні держави втрачають можливість контролю над функціонуванням ТНК, які в свою чергу, перебирають на себе ряд їх функцій, пов'язаних з забезпеченням суспільного розвитку та охороною навколишнього середовища.

Список використаних джерел:

1. Батюк Л.А., Квятко Т.М., Бабко Н.М. Суспільні ринкові трансформації: глобальний контекст. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки*. Харків : ХНТУСГ, 2018. Вип. 193. С. 110–120.
2. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование: монография / Д. Лукьяненко и др.; под научн. ред. Д. Лукьяненко, А. Поручника, В. Колесова. Киев : КНЭУ, 2013. 740 с.
3. Столярчук Я.М. Глобальна транснаціоналізація бізнес-діяльності. *Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід. Серія «Економічні науки»*. 2015. Вип. 22. С. 86–94.

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА СУЧАСНІ МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ

Козуб Вікторія Олександрівна

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародної економіки
та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця*

Чернишова Лариса Олексіївна

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародної економіки
Харківського державного університету
харчування та торгівлі*

Процеси глобалізації визначають основні тенденції розвитку сучасної світової системи. Глобалізацію розглядають, з одного боку, як вищу стадію інтернаціоналізації нових можливостей, а з іншого – як причину багатьох негараздів і навіть конфліктів, які впливають на взаємодію окремих підприємств, галузей, держав на міжнародному чи регіональному рівнях.

Процес глобалізації включає:

- інтернаціоналізацію економічного життя, зокрема вільний рух капіталів, товарів, взаємодію національних економік у господарській діяльності;
- проблеми довкілля, які вийшли за межі державних кордонів, а саме: вичерпання ресурсів і екосистем, новий феномен «біженці довкілля», зіткнення між державами та народами за джерела прісної води, енергетичні та інші ресурси;
- проблеми безпеки перед загрозою ядерної війни, міжнародного тероризму та злочинності;
- революцію у засобах комунікацій внаслідок створення Всесвітньої мережі телебачення, Інтернету, розвитку туризму, інформаційно-культурних обмінів, що зробило державні кордони «прозорими» [1, с. 170–188].

Суперечливість процесу глобалізації перетворюється на джерело конфліктів у світовій системі, форми яких різноманітні в різних групах країн. Несправедливий розподіл вигід від глобалізації породжує загрозу конфліктів на регіональному, національному та інтернаціональному рівнях.

З появою глобальних підприємств міжнародні конфлікти значною мірою перемістилися з макро- на мікрорівень, а отже, боротьба відбувається не між країнами за територіальні володіння, а між компаніями за частку на світовому ринку. Глобалізація спричиняє також значне посилення міжнародної конкуренції, що призводить до поглиблення міжнародного поділу праці, зростання обсягів виробництва як на національному, так й на світовому рівні.

Сьогодні процеси ослаблення традиційної ролі держав у міжнародних відносинах стають більш чіткими. Відбувається домінування міжнародних компаній, обороти та прибутки яких перевищують бюджети та доходи багатьох держав.

Ще більші диспропорції виявляються у здійсненні впливу значною кількістю неурядових організацій, яких нараховується до декількох мільйонів у світі. Внаслідок цього держави як основні учасники світових конфліктів – як мінімум на локальному рівні – поступаються перед їх тиском. Відносини між державами та неурядовими організаціями набувають дедалі нових форм (у межах загальних сценаріїв співпраці, нейтралітету, конфлікту) і розвиваються на нових рівнях (від локального до глобального). Загальною рисою діяльності неурядових учасників є постійне прагнення до розширення своєї автономії відносно держав. Спостерігається тенденція до відсторонення держав від багатьох сфер, що є пріоритетами їх активності. Так, держави втрачають загальну монополію на застосування сили – основного інструменту вирішення конфліктів – на своїй території, а не лише поза її межами [3].

Ключовими чинниками, що впливають на розвиток глобальної системи безпеки, є:

- глобалізація з усіма позитивними та негативними впливами;
- нерівномірність розвитку, що призводить до поглиблення соціально-економічних суперечностей між окремими країнами;
- міжнародний тероризм, який стає значним гравцем на міжнародній політичній арені. Разом з державами, їх національними економіками або неурядовими організаціями, терористичні угруповання перетворилися на силові неурядові організації з глобальною зоною впливу.

Таким чином, зростає взаємозалежність та одночасно вразливість національних держав в умовах глобалізації. Звідси, сама глобалізація та процеси, пов'язані з нею, є джерелом конфліктів.

Конфлікти у глобалізованому світі – явище у край небажане, оскільки супроводжуються деструкцією, яка породжує нові конфлікти та бідність. Це призводить до (зокрема терористичні та збройні) руйнування інфраструктури, створює сприятливі умови для зростання злочинності, скорочує приплив інвестицій, порушує стабільний економічний розвиток. Наслідком агресивного «вільного ринку» є перетікання капіталу в держави, де не виконуються міжнародні вимоги до захисту навколишнього середовища та витрати на екологію мінімальні. Це призводить до поступового екологічного та соціального знищення слаборозвинених держав і перетворює населення на «біженців довкілля». Такі явища найбільш характерні для регіонів Близького Сходу, Південної Азії, Північного та Західного Китаю, екваторіальної частини Мексики [2].

Зміна ситуації відбувається у зв'язку із зміною функцій держави, її здатності переважно гарантувати безпеку особистості. Сучасні міжнародні конфлікти вирізняються складним характером. Збільшується невизначеність, конфлікти стають тривалішими. Зважаючи на велику кількість їх учасників, сторонам складніше досягнути консенсусу. Характер міжнародних конфліктів докорінним чином змінюється.

Основною ознакою конфліктів нового покоління є прагнення до інтелектуального домінування, на відміну від конфліктів минулого, коли переважало фізичне домінування. Прагнення «перемогти супротивника не воюючи» або позбавити його можливості та бажання чинити опір, призвело до посилення блокування або спрямування економічної інформації в необхідне русло для здобуття економічного домінування. Застосування подібної форми боротьби можна порівняти із застосуванням стратегічної дезінформації у відкритому військовому конфлікті. Вважається, що об'єднання методів інформаційної та економічної війни призводить до появи таких двох форм боротьби, як блокування економічної інформації та інформаційний імперіалізм. Якщо перша з цих форм була характерною для всіх часів і зараз отримала додаткові можливості для застосування, пов'язані з інформацією в реальному режимі часу, то – друга – властива лише сучасності.

Варто також відмітити істотне зростання конфесійного аспекту в міжнародних конфліктах нового покоління. Практика показала, що конфлікти, які все частіше проявляються на початку XXI століття, пов'язані та виникають в поєднанні трьох чинників: ісламського екстремізму, агресивного націоналізму та сепаратизму. Саме ці три чинники створюють конфлікти нового покоління, які характеризуються рухами опору, релігійними та диверсійно-терористичними війнами, національно-етнічними та іншими зіткненнями міждержавного рівня [2].

Соціальна трансформація, викликана глобалізацією та ліберальними економічними чинниками, призводить до того, що нерегулярні військові формування одержують правові, політичні та інші можливості, яких вони

раніше не мали. Послаблення держави відбувається зважаючи на зменшення кількості ресурсів, необхідних для реалізації владних повноважень урядами.

Таким чином, під дією тенденцій глобалізації, регіоналізації та демократизації відбуваються фундаментальні зміни традиційного кола елементів міжнародної системи, ролі державного суверенітету, що призводить до формування нових принципів розвитку міжнародних економічних відносин.

Список використаних джерел:

1. Барановский В., Богатуров А. Современные глобальные проблемы. Москва : Аспект Пресс, 2010. 350 с.
2. Капітоненко М.Г. Конфліктогенність постбіполярної системи міжнародних відносин: автореф. дис. ... канд. політ. наук. Київ: КНУ. 2004. 35 с.
3. Тараненко Г.Г. Роль міжнародних організацій у врегулюванні конфліктів. *Гілея: науковий вісник*. 2016. Вип. 107. С. 390–392.

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ЗМІНИ СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ ПІД ВПЛИВОМ ІННОВАЦІЙНИХ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Колінець Леся Богданівна

доктор економічних наук,

професор кафедри міжнародної економіки

Тернопільського національного економічного університету

Важливу роль у забезпеченні сталого розвитку країн, інтеграційних утворень та глобальної економіки в цілому відіграють фінансові інновації. Хоча вони першопочатково не мали цього за мету, однак правильно підібрані інструменти та законодавче врегулювання дозволяють їм бути чинником трансформаційних змін на світовому фінансовому ринку та частиною антикризового механізму. Дана проблематика вже знаходилася в полі зору фахівців ООН, які у лютому 2016р. опублікували звіт про розробку стійкої фінансової системи, яка «служує довгостроковим потребам здорової реальної економіки, економіки, яка забезпечує гідне, продуктивне та заохочувальне джерело життєдіяльності для всіх і забезпечує, щоб природне навколишнє середовище, від якого ми всі залежимо, залишалось незмінним і здатним підтримувати потреби цього і майбутніх поколінь» [1].

Детальніше розглянемо деякі інноваційні, які здатні забезпечити трансформацію світового фінансового ринку і позитивно вплинути на досягнення Цілей сталого розвитку.

Так, однією з технологічних інновацій у сфері фінансових послуг у світі є запровадження пірингових систем кредитування і страхування. Пірингове кредитування передбачає пряме узгодження суми позик між інвесторами та позичальниками через онлайн-платформу. Інвестори варіюються від дрібних споживачів до інституційних інвесторів, уряду. Позичальники коливаються від споживачів, малих підприємств, забудовників і покупців.

Наукове видання

Матеріали доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

**«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН:
ЕКОНОМІЧНІ ТА ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ»**

(м. Ужгород, 21 травня 2019 року)

Підписано до друку 30.05.2019. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно друк. арк. 7,67. Тираж 100. Замовлення № 0519-119.
Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавничий дім «Гельветика»
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.